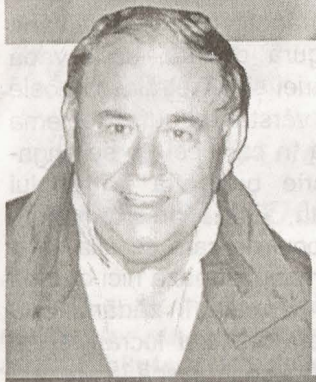

gaură-n cer

C. D. ZELETIN

Cuvinte mângâiate (I)

În copilărie, neamurile noastre Pălădești, cu părintele Gheorghe Mihalache în frunte, veneau de câteva ori pe an în vizită de la Șendrești la Burdusaci. Străbăteau pe jos, împreună cu cei șase copii, care ulterior aveau să fie șapte, dealul masiv al Bălușului, dinspre apus, coamă complicată prin pâcurile de păduri și prin râpi. Copiii aduceau nota unei alte vitalități decât a noastră, mai frustă, mai voioasă și cu mai multă priză la real. Sănătatea li se arăta în puterea fizică, gustul atletismului și simplificarea. În această privință erau atenți la performanțe: ne îndemneau la întreceri, câștigând mai totdeauna. Spre seară se întorceau acasă, urcând ceea ce coborâseră. La despărțire, părintele Ghiță – cum îi spuneam – își lua rămas bun, surâzând cu ochi inteligenți și calzi, mai întâi de la bunica Natalia, mătușa lui, rostind totdeauna, cu dulceață afectuoasă și încărcată de respect, o formulă ce-mi surprindea auzul deprins mai mult cu austerități decât cu expresii familiare:

- Să ne vedem sănătoși!

Era atâta potrivire între firea lui blajină și acest adjectiv dezmiertat!

Sănătoșei!

Cuvântul nu este atât un diminutiv, ce introduce prin sufix dimensiunea dimensională, cât un hipocoristic, adică un cuvânt mângâietor al noțiunii pe care o exprimă. Părintele Ghiță intuise cu subtilitate în *sănătos* un cuvânt ce trebuie alintat, fiind prea dolofan și țepăan prin rigoarea repetării ritmice a celor trei silabe...

Să fie alintarea cuvintelor propriu mai mult moldovenilor? Eminescu vorbește la fel în poezia *Între păsări*:

Și alăturarea de mine

Sta-vei oare binișor?

Aceeași formulare o găsim și-n distihul popular moldav

Du-te-n colo, vin' încoace

Stai binișor, nu-mi da pace,

vorbă care-i plăcea lui Ion Creangă și care ne aduce aminte admirabilul vers popular, *Bădișor depărțișor*. Câtă încântare aduce acest *deparțișor*! Hipocoristicele privesc îndeobște substantivul și adjectivul, iată-l însă aici înmuind adverbul circumstanțial de loc *departe* și flexionând cu suavitate această parte de vorbire în general inflexibilă... Hipocoristicul *binisor* apropie cei doi termeni ai oximoronului acestui distih, *stai* și *nu-mi da pace*, așa cum, în chimie, o enzimă mediază cuplarea a două substraturi diferite în vederea sintezei unui produs unic.

Interesant e faptul că, prin *binisor*, starea de bine împărtășește spiritul măsurii, al echilibrului, al fugii de extremele spre care, în context, poate aluneca adjectivul *bine*. Aceasta deoarece, în psihologia limbii, *bine* poate implica, prin fermitate, o asprime, uneori chiar un traumatism (de pildă: Bine, bine, dar...), care-i face să sufere pe cei ce adâncesc finețea limbii, dar satisface gravitatea filozofului.

Bine a născut *îmbinare*. La antipol, stă *dezbinare*, ceea ce înseamnă stricarea măsurii, plasarea în poziții divergente a părților *bine*-lui dezintegrat. Tot Eminescu, imaginându-se monarh absolut al lumii și, firește, al său, întrebuițează termenul cu scopul de a vădi lucrarea durerii sufletești:

Astfel doar aş preface durerea-mi fără nume,

Dezbinul meu din suflet într-un dezbin de lume.

(Renunțare)

Dezbinul de lume era râvnit tocmai pentru întoarcerea poetului spre *îmbinare* cu el însuși, spre a se putea concentra în durerea iubirii mistuitoare:

Eu nu mă simt deasupra și nu sunt dedesubt,

Cui mine nu am luptă, cu lumea nu mă lupt.

(O, stingă-se al vieții...)

Tumulul său aspiră la starea de bine reprezentativă pentru lumea întreagă, dincolo de individ, stare recunoscută în răbdarea liniștită a geniului, vacuum ce-i aspiră prea-plinul și fatalul vis al imobilismului unei singure iubiri:

O stingă-se a vieții fumegătoare faclă,

Să aflu căpătâiul cel mult dorit în raclă!

N-aflai loc unde capul în lume să mi-l pun,

Căci n-am avut tăria de-a fi nici rău, nici bun,

Căci n-am avut metalul demonilor în vine

Nici pacinica răbdare a omului de bine...

(O, stingă-se al vieții...)

Setea iubirii absolute era atât de intensă, încât poetul obosise de a o mai formula prin cuvinte mângâietoare: de la un punct, și mângâierea cuvintelor se istovește...

(Va urma)

IVE Never been so low on love

N-am treisprezece vaci, însă AM atâți erodați EURO să-mi cumpăr un trainic taur de plastic. Voi coborî în furtul propriilor mele peregrine peșteri-țineți-le, hoților! Pe măsură ce racheta versurilor se ridică... de-atât de tentant stupidă, pe naiba pioasă se ridică, invers înălțându-se, asociindu-se exuberanțelor regrete-egrete de fin fier. O, ieșirile din matcă ale sintagmelor viiturile vieții de „pomină”, riposta licențioasă a unui eseu despre generația războiului, gratiilor creatori turnați Vele construite din frânte cămăși de forță corăbii în flăcări de-argint, pașnici printre nuferi piraiți înecați, rechini aerieni chinuiți, năvoade dure, administrative durabile inundații de jar, biliarde de zâne pe scaune blânde, electrice, atlânți anxioși epave pavate cu cerberi corali, energice alge de-o șubredă generozitate, nisipoasa pisică de mare a acestui poem ținut la distanță, blasfemiat, ostracizat, crucificat în luteranul cimitir orizontalei

frumoaselor mirese moarte.

Descurajat, m-am întors în EST

De ce ar trebui să fac ceva?

Procesul de-a mă porni e dinadins dificil.

Mă cercetez, mă recunosc de dinainte de

colonizarea coloniilor, ieftinelor sprayuri

de pe pervazul oglinzii regulatei pieptănări.

Duioasa durere, semideșertăciunea somnambulului

spirit...nu, n-am niciodată fost în Slovenia.

Vino, vino Victimă!

Dizolvate-mi încă susțin mersul împleticit

favorita, absentă amazoană, nuanțele

bucuroaselor

picturi abandonate, lipsa de chefliu chef

sondajul dizlocat al speranțelor, da, evident...

Maestrul de machiaj a murit...

Stau JOS.

Etern atras de nesiguranța opțiunilor

la cer țipătoare, răspunsuri pulsând,

de-acum paisprezece ani m-au îngropat

fanfaronii fanfarei îmi cântau

melodiile din cârciumi, preferate de pahar

încet, încet pogorându-mă – pe maluri bărfindu-se

despre mine... Cine, mortul?!

Sabia ierbii luptei apuse, nemiloasa îndărătă

ascendență, îndrumările pe care le scuipe

de ce, de ce-ar trebui să fac ceva?

Săptămâna viitoare cu conștiinciozitate

nu-mi voi face temele, nu-i voi mai da feningi

oxigenatului fiu pentru efectivele beri

nu voi echipa iarăși în cărpe

stătătoarele schimbări și... mi-am spus

mi-am spus: am citit o revistă din EST

care nu mi-a plăcut.

Frunză în formă de frunză ORANJ

De la masa părinților săi

țâșni copilul și vrăbiei să-i dea

un șut dori; mai iute de aripoare

rapid zboru-și luă pasărea pe deasupra

bordurilor vopsite... alb-negru, alb-negru

alb-negru...

Filip Köllö

Întreg acest regat, treptat, devine-nefiind EL de vină-un groaznic gropar, un cinic circ. Majestate, de ce atâta ANTICRISTAL în-idolatrizate degeaba-decapitatele noastre frumoase câmpii?

Aici zice că existăm pentru nedezvoltare și perisabile, invalide investiții vestite. De la masa mea zăream intrând într-un atelier de tatuaje șiruri, șiruri de adolescenți în floare vopsită... alb-negru alb-negru...

Întreg acest regat pare'un jecmănitor, lavabil tatuaj, ajustat pe ici pe colo-colonie de REGI nebuni, nebuni de nimic.

Aflat în reconstrucția unor anxioase, gânditoare oceane de gânduri, într-un continuu crescendo de disconfort, efectuez – în regim de urgență – crochiuri, suave schițe, versuri surpate de pretutindeni, de pretutindeni subminate. Exist în zona circulată de parfumerii ridate și triste tractoare garate în locuri sublim neadevurate-vezi parfumeriile! Deșteaptă-te REGAT din trădătoarele-ți tranzacții din nesfârșitele eșecuri... culmea, în deplină siguranță.

Pe asfalt căzută, o frunză în formă de frunză oranj.

Marijuana, dragostea mea

Depozit uși zidite, impenetrabile.

Marijuana, dragostea mea!

Candoare dărâmată, stranie.

Inviolabili diavoli, serafimi, heruvimi

sau ți-o fi dereglat vreun arhanghel

imaginea de la televizorul color alb-negru.

Ce să fac... uite, făceam un pom; la așa

pictori, așa țară; altfel rară cum mielușeaua

spânzurată cu fizionomia spre sol

și cu bisturiul la 2,5 centimetri de gât.

Când spui numai și numai adevărul

(chiar cu oja exfoliată pe biblie), ești

ești etichetat de-a binelea NEBUN.

Lingurița, lingurița!

Strivită-n picioare, decedată și ca vai de ea

am recuperat de pe jos o mușcată; pe jos...

ca pe jos, însă de ce în bucătăria mea –

Bland penitenciar al aurorei poemelor.

Din câte cafele mi-am arestat din flăcări

în mica mea cu-trei ochiuri de aragaz închisoare -

amintirea prezenței vreunei flori prin

apropierea frigiderului nu mi-o amintesc...

Ca singură persoană-cheie ce-mi deschid

impenetrabila, zidita ușă, din toate ieșirile

alte fantome nu intră-dezgust gutural

tuse sângerie.

Sânzienele s-au topit, călduroase.

Și'acest laitmotiv... picior, picior, picior...

Obsedat, fixez sticla de spirt medicinal.

Mi-aș revărsa din ea măcar cât poate

cuprinde o ceașcă... dar medicul, speculativ

deși e alcool pur, avizat sanitar sută la sută

mi-a interzis cu desăvârșire.

Marijuana, dragostea mea!